

abbvie

Aina ihminen

Kestävä terveydenhuolto -verkosto: Terveysalan digipalvelut mahdollistavat tulevaisuudessa tiedon liikkumisen yli alueiden ja kanavien rajojen

26.6.2024 12:09:56 EEST | [Abbvie Oy](#) | Tiedote

Jaa

Digitalisaatiosta odotetaan ratkaisua terveydenhuollon resurssipulaan ja täydennystä palveluverkon toimintoihin. Digipalveluiden ja tekoälyn avulla siirrytään yhä ketterämpään tapaan päästä hoitoon, mutta myös tekemään itsenäisesti päätöksiä oman terveyden ja hyvän elämän ylläpitämiseksi.

Tulevaisuustutkija **Ilkka Halavan** mielestä digitalisaatiokeskustelun lähtökohdaksi pitää ottaa senioriteetin määrän kasvu, jonka todellista jyrkkyyttä ei ole runsaasta puheesta huolimatta sisäistetty.

”Yhteiskuntamme on suunniteltu paljolti työikäisyyden päättymiseen asti. Tämän päivän alle 10-vuotiaista lähes puolet elää satavuotiaaksi ja osa jopa 120-vuotiaaksi. Monia asioita pitää ajatella perustavanlaatuisesti uusiksi”, Halava kertoo.

”Nykyisessä terveydenhuollossa on vahvasti keskitytty sairauksien hoitamiseen. Tulevaisuudessa tulemme tekoälyn tuella itseohjautuvasti ylläpitämään tervettä ja laadukasta elämää. Uskon, että jo ensi vuosikymmenellä jokaisella on taskussaan henkilökohtainen AI-terveysassistentti, joka tuntee kehomme toiminnot ja ohjaa meitä terveyttä parantaviin valintoihin.”

Ennen kuin päästään näin pitkälle, pitää Halavan mukaan pystyä ratkaisemaan muun muassa tietosuojasäätelyyn liittyviä kysymyksiä. Nykyisellään GDPR ei mahdollista

moniongelmaisen potilaan kohtaamista kokonaisena ihmisenä, vaan hänet nähdään useiden eri terveysongelmien kantajana. Potilasta hoitavat eri lääkärit, jotka eivät näe potilaan kokonaistilannetta.

"Nykyjärjestelmä on antautunut tietosuojasäätelyn edessä täysin kestävämmällä tavalla. Jos ei muuta ratkaisuja löydy, voisi eniten kustannuksia hyvinvointialueille tuottavalle 10 prosentille potilaista antaa "HVA-kultakortin", jolla he antavat oikeudet potilastietonsa kokonaistarkasteluun", Halava toteaa.

Kansallinen visio määrittelee roolit uusiksi

Visiointia tehdään myös kansallisella tasolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon digitalisaatiostategiassa on niin ikään tavoitteena parantaa ihmisten mahdollisuuksia ylläpitää omatoimisesti omaa hyvinvointiaan ja terveyttään. Lisäksi pyritään varmistamaan perusta toimiville tietojärjestelmille sekä tietojen sujuva liikkuminen eri tahojen kesken.

"Nyt työn alla olevassa visiossa lähtökohtana on se, että kansallista ohjausta pitää selkeyttää ja työnjako kirjata lainsäädäntöön", sanoo visiotyötä johtava erityisasiantuntija **Markku Heinäsenaho** sosiaali- ja terveysministeriöstä.

"Vaikka suurin ja vaativin työ tehdään hyvinvointialueella, myös valtiota tarvitaan – mutta sen roolin pitää olla rajattu. Tavoitteemme on luoda ennakoitavuutta ja selkeyttä, jotta valtio ja hyvinvointialueet voivat keskittyä omiin tehtäviinsä, ja ICT-kumppaneiden palveluja pystytään hyödyntämään tehokkaasti", Heinäsenaho kuvaa.

"Pyrimme luomaan seuraavalle kymmenelle vuodelle reitin, jonka päässä olisi asiakas- ja potilastietovaranto, joka mahdollistaa tiedon liikkumisen eri hyvinvointialueiden sekä yksityisen ja julkisen sektorin välillä. Tulevaisuudessa valtio ei enää rakenna käyttöliittymiä eli palvelun osaa, joka näkyy loppukäyttäjälle, ellei siihen ole erityistä strategista syytä."

Sen sijaan esimerkiksi lähetteet ja palautteet, joilla ei ole alueellisia erikoistarpeita, olisivat kansallisia, ja ne voitaisiin reitittää sote-järjestelmän sisällä ja tarvittaessa myös ulkopuolelle, vaikkapa TE-palveluihin.

Vaikka digitaaliset asiointipalvelut kuuluvat hyvinvointialueille, voisi valtio tunnistaa ja tarjota sellaisia digikomponentteja, joiden luominen erikseen joka hyvinvointialueella ei ole järkevää, kuten yleiseen terveysneuvontaan tai oirearvioihin liittyvät asiointipalvelut.

"Jopa 85 prosenttia hyvinvointialueiden digiasioinnista on kertaluonteista. Palvelutasoa voitaisiin nostaa merkittävästi, kun palveluiden saatavuus optimoitaisiin valtakunnallisesti – vapaana oleva lääkäri Helsingistä voisi hoitaa asiakkaan Utsjoelta. Tämä lisäisi palveluiden saatavuuden yhdenvertaisuutta", Heinäsenaho visioi.

Digipalveluilla voisi säästää jopa puoli miljardia euroa

Päijät-Soten tietohallintojohtaja **Teemu Mäkelä** on tutkinut *kaikkikanavaisuuden* (omnichannel) hyötyjä potilaille, ammattilaisille ja hyvinvointialueille, ja käytännössä palveluja on kehitetty hyvinvointialueella jo neljän vuoden ajan.

”Tällä hetkellä elämme monikanavaisessa järjestelmässä, jossa mahdollisuuksia olla yhteydessä terveydenhuoltoon on monia, mutta ne ovat irrallaan toisistaan ja tieto hajaantuu. Kehittämässämme kaikkikanavaisessa järjestelmässä potilas voi jatkaa asiointiaan eri kanavassa – siirtyä vaikkapa lähikäynniltä jatkamaan asiointia chat-palvelussa – mutta tieto säilyy kanavasta riippumatta.”

Mäkelän mukaan digitaalisuus hyödyttää kaikkia osapuolia. Potilaalle asiakasmaksu on sama, mutta omaa aikaa säästyy, kun voi valita tarvittaessa digikanavan fyysisen asiointiin sijaan. Potilaat myös osaavat hyvin valita oikean kanavan tarpeen mukaan. Osuus potilaista, jotka siirretään digikanavasta asioimaan terveysasemalle, on suhteellisen pieni.

Mäkelän mukaan ammattilaisille kulttuurinmuutos on ollut suurin, sillä digikanavien käyttöönotto on alkanut muokkaamaan työnkuvaa ja tiimissä toimimisen kautta johtamismalleja.

”Tehokkuus perustuu siihen, että monen asiakkaan chat-keskustelua voidaan hoitaa samaan aikaan. Koska tämä on intensiivistä ja kognitiivisesti kuluttavaa työtä, työn tekemisen muotoa on pitänyt miettiä uusiksi henkilöstöhallinnon ja tietosuoja-ammattilaisten kanssa – ja tämä on johtanut siihen, että sote-ammattilaiset ovat saaneet mahdollisuuden etätyöhön ja työnkuvat ovat monipuolistuneet. Ammattilaiset pääsevät myös digitalisaation periaatteiden mukaisesti itse osallistumaan työn kehittämiseen ja saavat samalla omistajuutta omaan työhönsä”, Mäkelä kertoo.

Hyvinvointialueelle hyödyt näkyvät ennen kaikkea säästöinä. Kun perinteisesti on pystytty hoitamaan esimerkiksi neljä potilasta tunnissa, digitaalisesti pystytään hoitamaan noin 15 asiakkaan asiat – ilman toimitilakuluja.

Mäkelän arvioiden mukaan Päijät-Hämeen hyvinvointialueella terveydenhuollon vastaanottoimissa voidaan säästää digipalveluiden osuutta lisäämällä yhteensä jopa 20 miljoonaa euroa vuodessa. Kun tämän skaalaa koko Suomen tasolle, olisi säästö jopa noin 0,5 miljardia euroa.

Kestävä terveydenhuolto -verkosto keskusteli terveydenhuollon digitalisaatiosta aamiaistilaisuudessa 26.6.2024.

Lisätietoa:

Kirsi Sillanpää, yhteiskuntasuhdejohtaja, Tehy

kirsi.sillanpaa@tehy.fi, puh. 040 820 7848

Marketta Piskonen, Health Care Affairs Manager, AbbVie Oy

marketta.piskonen@abbvie.com, puh. 040 902 2446

Haastattelupyynnöt:

Karoliina Heimo, Rud Pedersen

karoliina.heimorudpedersen.com, puh. 040 509 0437

Tietoa Kestävä terveydenhuolto -verkostosta:

Kestävä terveydenhuolto -verkoston tavoitteena on haastaa yhteiskuntaa ja terveydenhuollon toimintaympäristöä pohtimaan, miten suomalaista terveydenhuoltoa uudistetaan asiakaslähtöisesti ja ennakkoluulottomasti. Verkoston tarkoitus on myös tarjota uusia näkökulmia siihen, miten ihmisten hyvinvointi sekä työ- ja toimintakyky pystytään turvaamaan nyt ja tulevaisuudessa. Verkosto on perustettu 2015, ja siinä ovat mukana AbbVie, Suomen Hammaslääkäriliitto, Hyvinvointiala HALI ry, Lääkäriliitto, SOSTE, Tehy ja YTHS. Kestävän terveydenhuollon tilaisuuksiin osallistuu vuosittain satoja terveydenhuollon ja poliittisen päätöksenteon asiantuntijoita.

FI-ABBV-240030/06.2024

Avainsanat

digitalisaatio kestävä terveydenhuolto terveydenhuolto tekoäly

Tilaa tiedotteet sähköpostiisi

Haluatko tietää asioista ensimmäisten joukossa? Kun tilaat tiedotteemme, saat ne sähköpostiisi välittömästi julkaisuhetkellä. Tilauksen voit halutessasi perua milloin tahansa.

TILAA

Lue lisää julkaisijalta Abbvie Oy

Uutishuoneessa voit lukea tiedotteitamme ja muuta julkaisemaamme materiaalia. Löydät sieltä niin yhteyshenkilöidemme tiedot kuin vapaasti julkaistavissa olevia kuvia ja videoita. Uutishuoneessa voit nähdä myös sosiaalisen median sisältöjä. Kaikki tiedotepalvelussa julkaistu materiaali on vapaasti median käytettävissä.

TUTUSTU UUTISHUONEESEEMME